

Delårsrapport Region Norrbotten augusti 2022

Dnr 1118-2022

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna Region Norrbottens delårsrapport per augusti 2022

Yttrande till beslutsförslaget

Situationen inom hälso- och sjukvården i Region Norrbotten är ansträngd, med ett utmanande bemanningsläge i kombination med stor vårdefterfrågan. Det är avgörande att de pågående och planerade åtgärderna ger avsedd effekt.

Sammanfattning

I Region Norrbottens delårsrapport per augusti 2022 redovisas ekonomiskt resultat, uppföljning av finansiella mål och verksamhetsmål samt årsprognos för dessa.

Ekonomiska resultatet per augusti är positivt med 84 mnkr vilket är 396 mnkr sämre än budget. Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 156 mnkr vilket är 437 mnkr sämre än budget.

Det finansiella målet att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning uppnås med god marginal både för perioden och i prognosen.

Den prognosticerade bedömningen av de strategiska målen för helåret visar samtliga sex strategiska mål kommer att delvis vara uppnådda vid årets slut. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten med hänsyn till omständigheterna har en delvis god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

Delårsrapport Region Norrbotten 2022–08

Delårsrapport Region Norrbotten 2022–08, bilaga måluppfyllelse

Delårsrapport Region Norrbotten 2022–08, bilaga produktion, tillgänglighet och kostnadseffektiv verksamhet

Ärendet

Ekonomiskt delårsresultat per augusti

Region Norrbottens ekonomiska resultat per augusti är positivt med 84 mnkr vilket är 396 mnkr sämre än budget. Avvikelsen mot budget beror på det negativa finansnettot till följd av värdenedgång på de finansiella marknaderna som inneburit att de kortfristiga placeringarna minskat kraftigt i värde. Verksamhetens resultat före finansnettot är positivt med 739 mnkr, vilket är 232 mnkr bättre än föregående år och 386 mnkr bättre än budget.

Nettokostnaderna är 83 mnkr högre än föregående år (1,5 procent) vilket främst beror på ökade kostnader för inhyrd personal, övertid och vårdmaterial.

I resultatet ingår kostnadsersättningar från staten med totalt 265 mnkr, varav förlossning och kvinnors hälsa 14 mnkr, psykisk hälsa 14 mnkr, God och nära vård 44 mnkr, tillgänglighet befolkningsbaserat 2 mnkr, uppskjuten vård och covid-19 relaterad vård 73 mnkr, återhämtningsbonus 5 mnkr samt PCR-tester, snabbtester, vaccination och smittspårning med 113 mnkr.

Divisionerna redovisar ett positivt utfall på 2 mnkr vilket är 27 mnkr sämre än periodbudget, vilket huvudsakligen förklaras av ökade kostnader för inhyrd personal, riks och regionsjukvård och förlorade intäkter i tandvården till följd av avsaknad av klinisk personal.

Regiondirektörens avdelningar och regionstab redovisar ett positivt utfall med 189 mnkr vilket är 192 mnkr bättre än budget. Verksamheterna under regionala utvecklingsnämnden har ett överskott på 12 mnkr jämfört med periodbudget vilket är hänförligt till kulturverksamheterna. Patientnämnden har ett resultat i balans.

Skatteintäkterna är bättre än budget som följd av en förbättrad skatteunderlagsprognos. Finansnettot är negativt -656 mnkr.

Balanskravsresultatet är 1 075 mnkr vilket i förhållande till skatter, generella statsbidrag och utjämning är 16,5 procent. Det innebär att det finansiella målet nås för perioden.

Ekonomisk årsprognos

Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 156 mnkr vilket är 437 mnkr sämre än budget. Verksamhetens resultat prognosticeras bli positivt med 846 mnkr men finansnettot är negativt med 690 mnkr.

Prognosen för verksamhetens resultat 442 mnkr bättre än budget och prognosen för finansnettot är 879 mnkr sämre. Utvecklingen av de kortfristiga placeringarna påverkas av utvecklingen på finansmarknaderna. I prognosen görs en försiktig bedömning av utvecklingen framöver och därför bedöms

pensionsportföljens marknadsvärde vid årets slut vara oförändrad jämfört med augusti.

Nettokostnadsutvecklingen för 2022 prognostiseras bli 6,8 procent vilket är 232 mnkr lägre än budgeterat. Divisionerna sammantaget prognosticerar ett underskott med -116 mnkr vilket vägs upp med en positiv avvikelse med 232 mnkr för regiondirektörens avdelningar och regionstab. Verksamheterna under regionala utvecklingsnämnden prognosticerar ett underskott på -16 mnkr vilket förklaras av underskottstäckning för kollektivtrafiken. Patientnämnden har en ekonomi i balans. Nettokostnaderna under finansförvaltningen är 129 mnkr lägre än budget och politisk verksamhet prognostiseras ett överskott mot budget på 3 mnkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning bedöms öka med 4,7 procent jämfört med föregående år, procent vilket är 208 mnkr bättre än budgeterat.

Balanskravsresultatet efter justering för orealiserad värdeförändring i portföljen prognosticeras till 1 147 mnkr vilket motsvarar 11,7 procent i relation till skatter och generella statsbidrag. Det innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på 1 procent och att en avsättning till resultatutjämningsreserven kan vara möjlig i bokslutet.

Väsentliga personalförhållanden

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med augusti 2022 är 3,0 procent lägre jämfört med samma period 2021 vilket motsvarar 164 årsarbetare.

Egen personal har minskat med 203 årsarbetare och inhyrd personal har ökat med 39 årsarbetare. Den lägre arbetade tiden för egen personal beror på färre anställda och ökad frånvaro. Brist på egen personal innebär fortsatt stort behov av inhyrd sjukvårdspersonal

Sedan augusti 2021 har antalet totalt anställda minskat med 192 medarbetare. Antalet tillsvidareanställda har minskat med 89 och vikarier och tillfälligt anställda har minskat med 103. Regionen har svårigheter att ersättningsrekrytera de sjuksköterskor som går i pension eller av annan anledning avslutar sin anställning.

Sjukfrånvaron i Region Norrbotten till och med augusti månad är 6,9 procent. Det är en höjning med 0,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år.

Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid för egen personal har totalt ökat 7,6 procent jämfört med samma period föregående år. Snittet för övertiden har ökat mest med 21,2 procent, medan fyllnadstiden har en marginell ökning. Ökningen beror till stor del på brist på personal.

Arbete under jour och beredskap har minskat för egen personal under innevarande år med i snitt 10,2 procent. Arbete under jour och beredskap har i stället ökat för inhyrd personal.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

Bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även aktiviteter och andra faktorer påverkar.

God ekonomisk hushållning

Den prognosticerade bedömningen av de strategiska målen för helåret visar samtliga sex strategiska mål kommer att delvis vara uppnådda vid årets slut. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten med hänsyn till omständigheterna har en delvis god ekonomisk hushållning. Det finansiella resultatmålet, att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning, prognosticeras uppnås med god marginal.

Samhälle

Ett livskraftigt län

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut. Arbete pågår med samtliga delar under detta målområde. Besked om flera etableringar och investeringar i länet bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad och mynnar ut i flertalet nätverk som samverkan alltmer och på ett mer avancerat sätt. 11 filialer och 12 servicepunkter som har beviljats ersättning via nationella medel 2022. Av dessa är det nu sex filialer och sju servicepunkter i drift.

Medborgare

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet inte kommer att kunna uppnås i sin helhet under året.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden och utfallet för andra tertialen 2022 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av pandemins påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. För vårdkontakter som sker på distans har andelen minskat jämfört med motsvarande period ifjol. Andelen patienter som får kontakt med primärvården via telefon samma dag som kontakt söktes når inte målet, men variationen är stor mellan hälsocentralerna. Tillgängligheten till medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvården är fortsatt god. Vänteti-

derna till ett första besök och till behandling i specialiserad vård når inte målen. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folkhälsvården har förbättrats jämfört med föregående tertiäl. Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation är något lägre än motsvarande period 2019. Andelen patienter med riskfyllda levnadsvanor som fått en åtgärd i primärvården når inte målet. Hittills i år har nästan 700 norrbottningar i målgruppen fått ett hälsosamtal vilket motsvarar 8 procent av målgruppen och är lägre än målet. Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning ökat jämfört med föregående tertiäl.

Kulturinsatserna är i full gång och omfattande planer för året är färdigställda. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Verksamhet

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet inte kommer att kunna uppnås i sin helhet under året.

Inom området förflyttning mot öppnare vårdformer nås inte målvärdet att 40 procent av besöken ska vara digitala. Andelen patienter som är 80 år och äldre på akutmottagningarna når inte heller målet. När det gäller området ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner, har en förbättring skett av andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit i framtagandet, samtidigt som en försämring skett av andelen som har en fast vårdkontakt.

Inom området en samordnad vård utifrån individens behov nås heller inte alla mål. Målet om en dokumenterad behandlingsstrategi vid palliativ vård uppnås inte men har förbättrats något jämfört med föregående tertiäl.

Regionen når målet att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept men når inte målet när det gäller andelen som fått en läkemedelsberättelse. När det gäller området en hållbar verksamhet med hög säkerhet uppnås inte målen för andra tertiälerna. De vanligaste vårdskadorna är brister i vård och behandling, suicid samt fallskador i samband med vård och behandling. Fallskador är en av de vanligaste orsakerna till en lex Maria i Norrbotten. Utbildningsinsatser har genomförts för att förbättra det systematiska patientsäkerhetsarbetet.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Vid årets slut bedöms strategiska målet vara delvis uppfyllt. Alla styrmått följs inte upp under perioden men arbete med övriga delar under detta målområde pågår och följs upp vid årets slut. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare med anledning av de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Den utökade ramen om 6,5 miljoner till verksamheten kommer innebära nyanställningarna vilket ämnar till att förstärka arbetet med att stödja den regionala utvecklingen hos länets privata och offentliga aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetsätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps.

Medarbetare

Hållbar kompetensförsörjning

Vid årets slut bedöms det strategiska måttet delvis vara uppfyllt.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med augusti 2022 är 3,7 procent lägre jämfört med samma period 2021. Antalet arbetade timmar för inhyrd arbetskraft motsvarar en ökning på 39 procent jämfört med samma period föregående år. Detta beror på en minskning av antalet anställda vilket innebär fortsatt stort behov av inhyrd sjukvårdspersonal. Minskningen bland sjukvårdspersonal beror även till viss del på att antalet visstidsanställda i verksamheten har minskat i samband med att pandemibemanningen har avvecklats. Extratiden har totalt ökat 7,6 procent jämfört med samma period föregående år. Snittet för overtiden har ökat mest med 21,2 procent, medan fyllnadstiden har en marginell ökning. Ökningen beror till stor del på brist på personal. Arbete under jour och beredskap för egen personal har minskat i snitt med 11,1 procent under innevarande år.

Regionens sjukfrånvaro till och med augusti månad är 6,9 procent. Det är en höjning med 0,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år.. Den korta frånvaron har ökat med 0,3 procentenheter och långtidsfrånvaron har ökat med 0,5 procentenheter. När det gäller långtidsfrånvaron är det framför allt den vid fler än 91 dagars sjukskrivning som ökat mest.

Efter några års uppehåll har regionen startat totalt fyra ledarskapsutbildningar. Utbildningen Praktiskt ledarskap för enhetschefer riktar sig till nya i rollen som chef medan utbildningen Chefer som leder chefer riktar sig till chefer med egna ledningsgrupper.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet – långsiktig hållbar ekonomi – delvis kommer att uppnås på årsbasis.

Det prognosticerade resultatet bedöms bli positivt för 2022. En positiv resultatutveckling innebär att även regionens soliditet och likviditet utvecklas positivt. Soliditeten är per augusti 18 procent med hela pensionsåtagandet medräknat. Stora osäkerhetsfaktorer påverkar globalt med stigande inflation, fallande börskurser och höjda räntor som innebär kostnadsökningar och försämrad avkastning på placerade medel. Kompetensförsörjningsproblematiken tillsammans med den uppskjutna vården kommer att vara ekonomiskt utmanande för regionen men stöds genom stora statliga bidrag. En förutsättning för ett positivt resultat är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget prognosticerar negativa resultat och visar tydligt att divisionerna fortfarande har underskott som måste hanteras. Kostnaderna för kollektivtrafiken bedöms trots tillskott visa på ett underskott för året. Långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter även att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har också produktiviteten minskat. Det bedrivs ett omfattande arbete med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården vilket också förväntas ge ekonomisk effekt. Målet är att fortsätta öka produktiviteten och därigenom minska skillnaderna mot riket. Regionen har som ett led i detta arbete beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022.

Jämställdhetsperspektiv

Region Norrbotten arbetar för att jämställdhetsperspektivet ska vara integrerat i måluppfyllelsen. I denna delårsrapport med bilagor redovisas ett antal styrmått könsuppdelat samt att statistik över besök, vårdtillfällen och operationer redovisas per kön. När den könsuppdelade statistiken synliggörs finns möjlighet att på visa på skillnader som på sikt kan påverka jämställdheten mellan kvinnor och män i positiv riktning.

Barnrättsperspektiv

Barn kan påverkas indirekt av beslutet. Hur beslutet påverkar barn är svårt att bedöma därmed genomförs ingen prövning av barnets bästa inför beslutet.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och uppföljningsavdelningen, Ekonomidirektör